

 LÆRERVEILEDNING

LÆRERVEILEDNING TIL «SER DU DETTE?»

Nordland Teater og Rimfrost produksjoner
I samarbeid med Den kulturelle skolesekken

1 KJÆRE LÆRER

Snart kommer vi fra Rimfrost produksjoner og Nordland Teater på besøk til skolen deres med forestillingen «Ser du dette». I «Ser du dette?» møter dere 14 år gamle Anna som opplever at nakenbilder av henne har blitt delt på internett av en gutt hun stoler på.. Dette heftet har vi laget som en inngang til en god samtale om forestillingen med elevene.

Hefтет inneholder informasjon om forestillingen, forslag til samtalestartere og til oppgaver du kan bruke med klassen din etter teaterbesøket. Det finnes også en egen side med tips til ressursmateriale fra fagfolk som jobber med barn og unge som blir utsatt for ulovlig billeddeling på nett.

Har dere spørsmål eller tilbakemeldinger på forestillingen eller lærerveiledningen? Ta gjerne kontakt på **kontakt@rimfrostteater.no**

KJÆRE PUBLIKUM

Når vi skriver dette, er vi godt i gang med teaterprøvene på forestillingen «Ser du dette?» som dere skal se eller har sett med klassen deres. Forestillingen handler om ungdomsliv, digitalt overtramp og veien tilbake når alt rakner.

Det deles enorme mengder bilder på nett, men grensen for hva som er greit å dele er hårfin og konsekvensene av å være uforsiktig kan bli store. Noen deler bilde uten å tenke over at de gjør noe ulovlig. Noen deler bilder for å mobbe og trakassere. Fire av ti ungdommer har opplevd å motta nakenbilder på telefonen sin – også av folk de ikke kjenner. Mange ungdommer har opplevd at bilder som de har sendt i fortrolighet har blitt spredt ut på nett. Gjennom historien om Anna vil vi vise hvordan bildedeling uten samtykke og digital eksponering kan ryste identiteten, selvbildet og følelsen av trygghet for de ungdommene som blir utsatt for det – og sette spor som ikke forsvinner.

På scenen vil vi skape en digital trykkoker – et konstant press av meldinger, blikk, kommentarer og forventninger. Samtidig er dette en fortelling om hvordan et vennskap kan gi mot til å møte skammen, finne tilbake til seg selv og oppdage at ingen trenger å stå alene.

Før forestillingen

DISSE KOMMER PÅ BESØK:

JULIE

Eg er Julie Sofie og eg er skodespelar. I forestillinga speler eg Anna.

Forestillinga fortel oss noko om kva innverknad superraske sosiale medium kan ha på oss som menneskje. Det er så lett å vere uheldig og gjere forhasta “feilgrep” og å bli misoppfatta av dei. Vala ein tek som enkeltindivid (til dømes ved vidaredeling av sensitiv informasjon) kan få uventa konsekvensar som ikkje nødvendigvis forsvinn sjølv om ein scrollar vidare.

Vi er sterkare saman, og om vi viser respekt ovanfor kvarandre, er det også lettare å vere open og ærleg om ting som er vanskelege.

KRISTOFFER

Jeg heter Kristoffer, og jeg spiller Pappa, Lars, Phillip og Mathias, stemmen til lærer John og en drøss med andre kule kids!

Jeg håper og tror at denne forestillingen er underholdende og morsom, og ikke minst viktig. Håper forestillingen faller i smak, og at det gir deg noe å tenke på. På en side så skjønner jeg jo Lars. Det er kjipt å ha uønsket oppmerksomhet. Det er bare så dritt at han ikke skjønner at han gjør akkurat det samme mot Anna.

De fleste av oss kjenner vel en Lars. Eller en Anna. Ikke vær som Lars da... Det ødelegger så mye for så mange å være som Lars.

Før forestillingen

DISSE KOMMER PÅ BESØK:

JULIE

Jeg heter Embla Persdottir, kommer fra Oslo og jobber som skuespiller.

Jeg spiller Tina, bestemor og andre sidekarakterer gjennom forestillingen. Det jeg synes er fint med forestillingen er at den tar opp et sårbart tema som mange kan kjenne seg igjen i. Kanskje fler enn man tror.

Jeg håper at forestillingen kan hjelpe noen med å føle seg litt mindre alene i en vanskelig situasjon.

KRISTOFFER

Jeg heter Christen André, men er best kjent som Kick, og er tekniker for Ser du dette.

Om alt ser håpløst ut, er det alltid mulig å finne en løsning!

DISSE HAR LAGET FORESTILLINGEN

Funksjon	Navn / Medvirkende
Regi:	Morten Røsrud
Dramatisering:	Mari Andreassen
Basert på bok av:	Sigrid Agnethe Hansen
Skuespillere:	Julie-Sofie Reite (Nordland Teater), Kristoffer Hjulstad (Nordland Teater) og Embla Persdottir
Scenografi og kostymedesign:	Mari Lotherington
Komponist:	Mie Bergh
Animasjon og visuelt design:	Emil Holmberg Lewé
Rekvisitør:	Grete Larssen
Lysdesign:	Vegar Angel Andreassen
Lyddesign:	Thomas Hammer
Dramaturg:	Lina Killingdalen
Produsert av:	Rimfrost Produksjoner og Nordland Teater, i samarbeid med Den kulturelle skolesekken

HANDLINGEN I «SER DU DETTE?»

Anna går i åttende og hun og faren hennes har akkurat flyttet fra Førstad til Nåsund, Verken faren eller Anna hadde lyst til å flytte, men av og til må man bare reise vekk for at ting skal bli bedre. Eller kanskje det ikke blir det? Kanskje det kjipe bare følger etter? For det som kommer på internett blir der for alltid og kanskje nyklassen også vet om bildene som ingen skulle se, men alle har sett?

I «Ser du dette?» hopper vi frem og tilbake i tid mellom Førstad og Nåsund. Vi møter folka i gamleklassen, folka i nyklassen, Bestemor som driver undertøysbutikk og drar til syden, Tina som liker death metal og spiser med folk på internett og Pappa som både vil passe på Anna og date på tinder. Og vi møter Lars som hele tiden dukker opp i tankene til Anna selv om hun bare vil glemme han. Etter hvert som handlingen utspiller seg, får vi vite mer og mer om hva Anna har rømt fra og om hvorfor Anna synes det er så vanskelig å stole på de i nyklassen.

Etter forestillingen

«Det som havner på internett blir der for alltid»

4 av 10

Un gdommer mellom 13 og 18 år har fått
tilsendt nakenbilder av andre.

Kilde: Politiet / Barn og medier 2020

Visste dere at ...

Hver fjerde tenåring: 4 av 10 ungdommer mellom 12 og 18 år har fått tilsendt nakenbilder av andre.
Kilde: Politiet / Barn og medier 2020

Ukjente avsendere: Ifølge undersøkelsen "Barn og medier" fikk en tredjedel av disse ungdommene bildene tilsendt fra noen de ikke kjenner?

Ulovlig under 18 år: Det er ulovlig å både ha, ta og dele nakenbilder av noen under 18 år selv om den seksuelle lavalderen er 16 år?

Uavhengig av kilde: Det er ulovlig å ha, ta og dele nakenbilder uavhengig av om man har tatt bildet selv, fått det direkte fra den som er på bildet eller fått det fra noen andre?

Straffbart å sende: Straffbart å sende nakenbilder til noen som ikke har bedt om det, uavhengig av mottakerens alder.

Ressurser

Vil dere vite mer?

politiet.no

På politiet.no finner du filmen Delbart? – en kortfilm om hva som er lov og ikke når det kommer til å dele bilder på nett. Med filmen kommer det også et støttemateriell med refleksjonsspørsmål, fakta og mal til et foredrag om ulovlig bildedeling.

politiet.no/delbart

slettmeg.no

slettmeg.no har nyttig informasjon om hva du kan gjøre hvis du ønsker å slette bilder som allerede har blitt delt, og noen gode retningslinjer til hva du bør gjøre for å unngå at det skjer i utgangspunktet.

slettmeg.no

ung.no

ung.no er en tjeneste for unge. Her besvares alle typer spørsmål og man kan få rådgivning og tips om hvordan man skal gå frem om man blir krenket på nett.

ung.no

Kors på halsen

Kors på halsen er Røde Kors sin hjelpetelefon for ungdom der man kan sende inn anonyme spørsmål om alt man lurer på.

korspahalsen.no

SAMTALESTARTERE

REFLEKSJONSSPØRSMÅL TIL «SER DU DETTE?»

Disse spørsmålene er ment som samtalestartere til forestillingen dere har sett. Samtalen kan foregå i plenum i klassen, som skriveoppgaver eller i mindre grupper.

OM FORESTILLINGEN:

1. Hva husker dere best fra forestillingen «Ser du dette?». Var det noe du likte spesielt godt? Var det noe du ikke skjønte eller ikke likte?
2. Husker dere hvilke karakterer som var med i stykket og hvordan de var?
3. Har du en favorittkarakter? Hvorfor?
4. Var det noen du ikke likte? Hvorfor?
5. Kan du si noe om hvordan stykket er laget? Hvordan forflyttet karakterene seg fra sted til sted? Kan du si noe om de ulike virkemidlene de brukte i forestillingene og hvordan det virket på deg? (huskeliste: lys, lyd, spillestil, scenografi, bruk av musikk, animasjon?)

OM HANDLINGEN.

1. I stykket sier Anna til pappa: «Tenk om de på nyskolen vet hvem jeg er?». Hvorfor tror hun de vet hvem hun er? Hvorfor synes Anna at det gjør noe at de vet hvem hun er?
2. Synes dere hun har grunn til å bekymre seg? Hvorfor/ Hvorfor ikke?
3. Når Anna flytter til Havstad blir hun venner med Tina. Hva slags type er Tina og hvorfor tror dere hun er en god venn for Anna?
4. Hvorfor blir Anna så redd når Tina vil at de skal spise foran fremmede på internett? Ville du ha blitt med Tina å spise på livestream? Hvorfor/Hvorfor ikke?
5. Hvorfor tror dere Lars tok screenshot og delte bildene av Anna? Hva sier han selv er grunnen? Hvorfor vil han ikke si annet enn «vet ikke» når Anna og veilederen spør?
6. Anna er heldig og har mange gode voksne i livet sitt. Hva tenker du pappa og bestemor gjør riktig? På hvilken måte støtter de Anna? Er det noe du synes de kunne gjort annerledes?

REFLEKSJONSSPØRSMÅL: OM TEMAET

- 1 Forestillingen handler om Anna som opplever at et nakenbilde hun sender til en gutt hun er forelsket i sprer seg på skolen. Vi får se hvordan dette påvirker livet og selvbildet hennes. Har dere hørt om virkelige historier der noe lignende har skjedd?
- 2 Hva vet dere om bildedeling på internett? Er det noe dere snakker om med venner? Er det noe dere snakker om på skolen?
- 3 Hvis man ikke er så heldig å ha trygge voksne hjemme: hvem kan man si ifra til hvis man opplever noe lignende som Anna?
- 4 Hvordan ville dere sagt ifra hvis noe slikt hadde skjedd med noen dere kjenner? Og ville dere sagt ifra? Hvorfor? Hvorfor ikke?
- 5 Hvis du fikk bestemme handlingen videre: Hva håper du skjer med Anna nå? Hva håper du skjer med Lars?

OPPGAVER

1: FELLES: FILM OG SAMTALE

Se og snakk sammen om kortfilmen Delbart? fra politiet.no.

Filmen varer i 18 minutter og er delt opp i flere små sekvenser. Mellom hver sekvens hører det til refleksjonsspørsmål som dere finner i støttemateriellet vi har linket til. Bruk filmen og refleksjonsspørsmålene fra politiet til å sette i gang en samtale om ufrivillig billeddeling, hvor fort bildene sprer seg, hva konsekvensen er og hvorfor det er ulovlig.

2: GRUPPEOPPGAVE: SAMLE INFORMASJON.

Bruk informasjon dere finner på politiets Delbart?-side, ung.no, slettmeg.no og korspåhalsen.no til å samle 5-7 viktige poenger om billeddeling andre ungdom trenger å vite. Lag en liste med gode råd fra ungdom til ungdom.

Er det informasjon dere fant på sidene som dere ikke visste om fra før?

3: SKRIVEOPPGAVE: TEATERANMELDELSE

Tenk at du er teaterkritiker og har sett forestillingen «Ser du dette?» av Rimfrost produksjoner og Nordland Teater. Lag en anmeldelse av forestillingen. Du kan både skrive den som en teateranmeldelse i en avis eller lage det som et podcast/radio-innslag.

Noen punkter du kan ha med:

- 1) Innledning: Hva het forestillingen? Hvor så du forestillingen? Hvem har laget den? Hvem var med å spille i den?
- 2) Handling: Hva handlet forestillingen om? Beskriv kort.
- 3) Hva synes du om forestillingen og hvorfor? Beskriv de ulike elementene i forestillingen, hva du likte og ikke likte. Begrunn hvorfor du mener dette. Vil du anbefale andre å se forestillingen?

(huskeliste over ulike sceniske elementer du kan mene noe om: Hvordan var skuespillerne? Hvordan var manuset/teksten? Hva var temaet i forestillingen? Hvordan så scenografien ut og hvorfor? Lyset? Musikken? Var det noen effekter du la spesielt merke til? Hva synes du om bruken av animasjon?)

Ps! Hvis du skriver en anmeldelse du er ekstra fornøyd med, vil vi gjerne lese den! Send den til post@rimfrost.no

Lenker:

<https://rimfrostproduksjoner.no/no/project/ser-du-dette/>

<https://nordlandteater.no/forestillinger/serdudette>

<https://www.politiet.no/rad/trygg-nettbruk/delbart#dette-sier-straffeloven>

<https://slettmeg.no/nakenbilder-pa-nett-hva-du-bor-vite/>

<https://www.ung.no/still-sporsmal>

<https://www.korspahalsen.no/korspahalsen>

<https://takeitdown.ncmec.org/>

<https://stopncii.org/>